

Załącznik do uchwały Nr 48/1977/21
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 8 grudnia 2021 r.

OPINIA

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030* ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*

Na podstawie art. 10f. ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834), Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po analizie projektu *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030*, **opiniuje projekt dokumentu negatywnie w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f. ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f. ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym zarząd województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada strategię rozwoju województwa, przyjętą uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku (*Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*, dalej: *Strategia*), w której zawarto rozdział pt. *Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie*. Rozdział ten bezpośrednio odnosi się do zakresu wydania niniejszej opinii. W *Strategii* wskazane zostało, że wśród ustaleń odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, a więc niezbędnych do uwzględnienia m.in. w dokumentach poziomu lokalnego jest m.in.: *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszary Strategicznej Interwencji*. W rozdziale *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego*, w tym na rys. 41a-41d, 42-44, zostały przedstawione kluczowe zagadnienia formułujące politykę przestrzenną Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Po przeanalizowaniu przesłanego przez Pana Dariusza Ciesielczyka Wójta Gminy Jeziora Wielkie, pismem z dnia 9 listopada 2021 r., projektu *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030* stwierdzono, że w niewystarczający sposób uwzględniono w nim ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, wynikające ze *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*. W stosunku do ustaleń *Strategii*, dotyczących zagadnień *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa*

kujawsko-pomorskiego oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*, stwierdzono, że w projekcie *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030* części z ww. ustaleń nie uwzględniono w ogóle lub uwzględniono w niewłaściwy sposób.

Podstawę do wydania negatywnej opinii stanowi brak lub niewłaściwe uwzględnienie w projekcie *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030* ustaleń *Strategii* szczególnie istotnych dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym także aspektów istotnych dla rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalających we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, a mianowicie:

1) W zakresie systemu przyrodniczego:

a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy zasięgu obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo:

- Parku Krajobrazowego „Nadgoplański Park Tysiąclecia” (rys. 41a zawarty w *Strategii*),
- Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich (rys. 41a zawarty w *Strategii*, Uchwała nr XI/252/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich),
- rezerwatu przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia” (rys. 41a zawarty w *Strategii*),
- Obszarów Natura 2000: Jezioro Gopło, Pojezierze Gnieźnieńskie oraz Ostoja Nadgoplańska (rys. 41a zawarty w *Strategii*).

Zwraca się uwagę, iż oznaczenia zastosowane na mapie 5. *Kierunki polityki przestrzennej Gminy Jeziora Wielkie* oraz brak czytelności rysunku jak i legendy, uniemożliwiają identyfikację przestrzenną zasięgu obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

W odniesieniu do zapisów na s. 17 i 36 projektu *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030*, wskazuje się, że Powidzki Park Krajobrazowy oraz Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu nie znajdują się na terenie gminy Jeziora Wielkie.

2) W zakresie systemu osadniczego:

a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy miejscowości Jeziora Wielkie w hierarchii sieci osadniczej województwa jako ośrodka lokalnego (rys. 41a zawarty w *Strategii*) – brak nazwy siedziby gminy na mapie 5. *Kierunki polityki przestrzennej Gminy Jeziora Wielkie* uniemożliwia identyfikację miejscowości, do której odnosi się sformułowanie „ośrodek lokalny”.

3) W zakresie systemu transportowego:

a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy elementu infrastruktury transportowej obsługującej kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa wraz z jego numeracją – drogi krajowej nr 25 – oznaczenie zastosowane w legendzie mapy uniemożliwia identyfikację przebiegu tej drogi (tab. 3 i opis s. 117-118 zawarte w *Strategii*).

4) W zakresie kluczowych elementów budujących przewagi konkurencyjne i potencjał ponadregionalny województwa:

a) brak uwzględnienia na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy kategorii zagadnień tj. „Koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego” w ramach której zostałyby wskazane, że gmina Jeziora Wielkie przynależy do kategorii „Gminy wymagające wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym” (rys. 43 zawarty w *Strategii*). W obecnym brzmieniu projektu *Strategii rozwoju gminy*

- Jezióra Wielkie na lata 2021-2030*, zapisy zawarte w informacjach uzupełniających legendę rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy na s. 46, zawierają jedynie nieprecyzyjne odniesienia względem tych zagadnień,
- b) brak uwzględnienia na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy zasięgu obszaru gleb najwyższych klas (rys. 41a zawarty w *Strategii*).
- 5) W zakresie Obszarów Strategicznej Interwencji określonych w *Strategii* oraz właściwego uwzględnienia w polityce lokalnej:**
- a) na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy nie uwzględniono przynależności gminy do Obszaru Strategicznej Interwencji, zidentyfikowanego na poziomie krajowym: „OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją” (rys. 41c oraz tab. 8 zawarte w *Strategii*). Na s. 45 projektu *Strategii rozwoju gminy Jezióra Wielkie na lata 2021-2030* zawarto sformułowanie „gmina zagrożona trwałą marginalizacją”, co wobec braku kategorii zagadnień *Obszary Strategicznej Interwencji* oraz prawidłowego nazewnictwa OSI (zgodnie z tab. 8 zawartą w *Strategii*), jest informacją nieprecyzyjną z uwagi na rangę tego zagadnienia w polityce lokalnej,
 - b) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy przynależności gminy do Obszaru Strategicznej Interwencji zidentyfikowanego na poziomie regionalnym „OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa” (rys. 41a zawarty w *Strategii* oraz tab. 8 zawarte w *Strategii*),
 - c) na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy nie uwzględniono przynależności gminy do Obszaru Strategicznej Interwencji, zidentyfikowanego na poziomie regionalnym: „OSI obszarów peryferyjności transportowej” (rys. 41a oraz tab. 8 zawarte w *Strategii*). Na s. 45 zawarto sformułowanie „gmina w całości położona w OSI peryferyjności transportowej”, co wobec braku kategorii zagadnień *Obszary Strategicznej Interwencji* oraz prawidłowego nazewnictwa OSI (zgodnie z tab. 8 zawartą w *Strategii*), jest informacją nieprecyzyjną z uwagi na rangę tego zagadnienia w polityce lokalnej.
- 6) W zakresie projektów kluczowych:**
- a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy projektu kluczowego planowanego do realizacji na terenie gminy – 437. Budowa DK25 (zgodnie z wykazem projektów kluczowych zawartym w *Strategii* na s. 201).

Ponadto, niezależnie od wskazanych powyżej zastrzeżeń, które stanowią podstawę do wydania opinii negatywnej dla projektu *Strategii rozwoju gminy Jezióra Wielkie na lata 2021-2030*, wskazuje się, że:

- 1) z uwagi na pominięcie istotnych zagadnień *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, Obszarów Strategicznej Interwencji* oraz projektu kluczowego, wynikających ze *Strategii* dla rozwoju gminy Jezióra Wielkie, a także dezaktualizację uwarunkowań rozwojowych, mapa 5. *Kierunki polityki przestrzennej Gminy Jezióra Wielkie* nie może stanowić właściwego do oceny zgodności z ustaleniami *Strategii*, modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. W celu zachowania zgodności z ustaleniami *Strategii*, model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinien zawierać zagadnienia takie jak: zasięg obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo wraz z podaniem nazw własnych form ochrony przyrody, określenie siedziby gminy w hierarchii sieci osadniczej województwa, elementy infrastruktury transportowej obsługujące kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa

wraz z ich relacją oraz podaniem numeracji, kategorię do jakiej zaklasyfikowano gminę w koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa, zasięg obszaru gleb najwyższych klas, obszary strategicznej interwencji zidentyfikowane na poziomie krajowym i regionalnym, założenia polityki terytorialnej województwa oraz projekty kluczowe planowane do realizacji na terenie gminy. Powyższe oczekiwania w zakresie uwzględnienia na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej zagadnień *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, Obszarów Strategicznej Interwencji* oraz projektów kluczowych, znajdują uzasadnienie w wymogu ustawowym, zawartym w art. 10e ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i poz. 1834),

- 2) zalecanym do uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy zagadnieniem jest także zasięg korytarzy ekologicznych przebiegających przez teren gminy,
- 3) za niewłaściwe uważa się zmniejszenie skali mapy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziora Wielkie*, wykonanej w skali 1:25000 do skali zaprezentowanej w projekcie *Strategii rozwoju gminy Jeziora Wielkie na lata 2021-2030* oraz wykorzystanie jej jako model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Tak przyjęta metoda jest przyczyną większości wskazanych w opinii braków oraz powoduje, że mapa ta jest nieczytelna i zbyt zgeneralizowana na potrzeby identyfikacji zgodności relacji funkcjonalno-przestrzennych elementów *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*, wymaganych do wykazania zgodności ze *Strategią*. Ponadto graficzne przedstawienie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinno zostać odpowiednio nazwane jako „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Jeziora Wielkie”,
- 4) ustalenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinny zostać przedstawione na załączniku graficznym w postaci jednej mapy.

Informuje się także o przyjęciu w dniu 2 września 2021 r. uchwałą nr 34/1474/21 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego *Wytycznych dotyczących zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+*. **Powyższe Wytyczne mogą ułatwić wprowadzenie niezbędnych poprawek i uzupełnień do projektu strategii rozwoju gminy, gdyż określono w nich optymalny sposób uwzględnienia poszczególnych zagadnień.**